

SIKKERHEDSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Natriumbisulfit

Produkt nr.

-

REACH registreringsnummer

-

Andre produktidentifikatorer

-

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Anvendes til svovling af vin. Til blegning og konservering. Som hjælpemiddel ved vandbehandling og i den kemiske industri.

Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Matas A/S
Rørmosevej 1
Postboks 222
DK-3450 Allerød
Tlf.: +45 48 16 55 55
Fax: +45 48 16 56 00
WWW.matas.dk

Kontaktperson

-

E-mail

info@matas.dk

SDS udarbejdet den

20-11-2012

SDS Version

1.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Gifflinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

EU (67/548 eller 1999/45): Sundhedsskadelig; R22, R31, R41

CLP (1272/2008): Acute Tox. 4, Eye Dam. 1; H302, H318

Ordlyd af R- og H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram**Signalord**

Fare!

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

Risiko m.v.

Farlig ved indtagelse. (H302)
Forårsager alvorlig øjenskade. (H318)

Oplysningspligtige indholdsstoffer

dinatriumdisulfit. Index nr.: 016-063-00-2

Generelt	Opbevares utilgængeligt for børn. (P102) Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101)
Forebyggelse	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280) Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen af dette produkt. (P270)
Sikkerhed	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge. (P305+P351+P338+P310)
Reaktion	I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. I tilfælde af ubehag ring til en GIFTINFORMATION eller en læge. (P301+P330+P312)
Opbevaring	-
Bortskaffelse	-

2.3. Andre farer

Anden mærkning

Udvikler giftig gas ved kontakt med syre. (EUH031)

Andet

Vil medvirke til både en forsurening og et kraftigt iltforbrug i vandmiljøet.

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1/3.2. Stoffer

NAVN:	dinatriumdisulfit
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 7681-57-4 EF-nr: 231-673-0 Index-nr: 016-063-00-2
INDHOLD:	60-100%
DSD KLASSIFICERING:	Xn; R22 Xi; R41 R31
CLP KLASSIFICERING:	Acute Tox. 4, Eye Dam. 1 H302, H318, EUH031

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

Andre oplysninger

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding

Bring den tilskadekomne ud i frisk luft. Sørg for at den tilskadekomne er under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Hudkontakt

Forurenede tøj og sko fjernes straks. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensning kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.

Indtagelse

Ved indtagelse, kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra materialet. Giv den tilskadekomne vand at drikke hvis vedkommende er ved bevidsthed. Forsøg IKKE at fremkalde opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Forbrænding

Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

VED eksponering eller mistanke om eksponering:

Søg omgående lægehjælp.

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse**5.1. Slukningsmidler**

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.

Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Svovloxider. Nogle metaloxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld**6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**

Undgå direkte kontakt med spildt stof. Undgå at indånde dampe fra spildt stof.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ingen særlige krav.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Fugt det spildte materiale med en vandforstøver ved risiko for støvdannelse under opsamling. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Må ikke opbevares sammen med syrer. Produktet er ikke kategoriseret som brandfarligt

Lagertemperatur

Køligt og frostfrit

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

dinatriumdisulfit (AT, (<1994))
Grænseværdi: - ppm | 5 mg/m³

DNEL / PNEC

DNEL (dinatriumdisulfit): 225 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Long term - systemic effects - Remarks: Workers
DNEL (dinatriumdisulfit): 66 mg/m³ - Exposure: Inhalation - Duration: Long term - systemic effects - Remarks: General population
DNEL (dinatriumdisulfit): 8,6 mg/kg - Exposure: Oral - Duration: Long term - systemic effects - Remarks: General population
PNEC (dinatriumdisulfit): 1 mg/L - Exposure: Water - Remarks: Fresh water
PNEC (dinatriumdisulfit): 0,1 mg/L - Exposure: Water - Remarks: Marine water

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.

Eksponerings-scenarier

Der findes ikke et eksponerings scenario til dette produkt.

Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksposering. Se arbejds-hygieniske grænseværdier ovenfor.

Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksposering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

Personligt værneudstyr

Generelt

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om 'Fareidentifikation'.

Luftvejene

Anbefalet: S/SL, P2, Hvid

Hud og krop

Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Hænder

Anbefalet: Plast handsker

Øjne

Brug ansigtssvævn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Farve	Lugt	pH (5%opl.)	Viskositet	Massefylde (g/cm ³)
Pulver	Hvid	Svagt af svovldioxid	4,5	-	1,5

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Kogepunkt (°C)	Damptryk (mm Hg)
-	-	-

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Antændelighed (°C)	Selvantændelighed (°C)
-	-	-
Eksplosionsgrænser (Vol %)	Oxiderende egenskaber	
-	-	

Opløselighed

Opløselighed i vand	n-octanol/vand koefficient
40%	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt	Andet
-	N/A

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Virker som reduktionsmiddel og dekomponerer ved høje temperaturer.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ved opvarmning eller ved kontakt med syre dannes giftige svovloxider.

10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen særlige

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer og stærke oxidationsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i sektion 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Substans	Art	Test	Eksponeringsvej	Resultat
dinatriumdisulfit	Rat	LD50	Oral	1540 mg/kg
dinatriumdisulfit	Rat	LC50	Inhalation	>5,5 mg/L air (4 h)
dinatriumdisulfit	Rat	LD50	Dermal	>2000 mg/kg

Langtidsvirkninger

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjekontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Art	Test	Testens varighed	Resultat
dinatriumdisulfit	Fish	LC50	96 h	147-215 mg/L
dinatriumdisulfit	Fish	NOEC	34 days	>316 mg/L
dinatriumdisulfit	Daphnia	EC50	48 h	89 mg/L
dinatriumdisulfit	Daphnia	NOEC	21 days	>10 mg/L
dinatriumdisulfit	Algae	EC50	72 h	43,8 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ingen data tilgængelige			

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ingen data tilgængelige			

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger

Produktet er vandopløseligt og vil ved at forbruge vandets ilt oxideres til sulfater, så der sker både en forurening og et kraftigt iltforbrug i vandmiljøet.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode	Kemikalieaffaldsgruppe:
20 01 14	X

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Ikke farligt gods i henhold til ADR, IMDG og IATA.

14.1 – 14.4

ADR/RID	UN-nummer	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe	Bemærkninger
IMDG/IATA	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS MP** Hazardous constituent

14.5. Miljøfarer

-

Udarbejdet på baggrund af EU forordningen 1907/2006 (REACH)

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

Krav om særlig uddannelse

-

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger

DPD/DSD Klassificering

Sundhedsskadelig. (Xn).

Risiko for alvorlig øjenskade. (R41).

Udvikler giftig gas ved kontakt med syre. (R31).

Farlig ved indtagelse. (R22).

Opbevares utilgængeligt for børn. (S2)

Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes. (S26)

Brug beskyttelsesbriller/ansigtsskærm under arbejdet. (S39)

Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. (S46)

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.

AT-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.

EU forordningen 1907/2006 (REACH).

EU forordningen 1272/2008 (CLP).

Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.

EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

R22 - Farlig ved indtagelse.

R31 - Udvikler giftig gas ved kontakt med syre.

R41 - Risiko for alvorlig øjenskade.

H302 - Farlig ved indtagelse.

H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.

EUH031 - Udvikler giftig gas ved kontakt med syre.

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

-

Andre symboler omtalt i punkt 2

-

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af

mediator.as, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: TS

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

-

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)

-